

Manifest: Hoog Catharijne

Een linkse directe in het aangezicht van het Megalopoolsyndroom

De cultuur is verworden tot een Goelag Archipel van kille cijfers en getallen. Alleen de prijs bepaalt de redenering en de waarde ervan. Niet argumenten, maar bankconto's blijken doorslaggevend! Ook in de stad Utrecht heerst het kapitale betondenken. Slechts één wet viert er hoogtij en dat is de krankzinnige wet van de rendementie. Wat het inspraakmenu ons ook voorschotelt, alles is al lang bekokstoofd.

De door een beperkt gezelschap gekozen chefkoks van de democratie bestieren de gaarkeukens en delen de kleffe hap uit. Voorgekauwd, slikken of stikken, met of zonder inspraak. Het geprogrammeerde, geënceneerde politieke en economische spektakel wast elke oppositie wit.

Kantorenkolossen, consumptiepaleizen, betonnen woonkazernes rijzen de pan uit. Zij worden volgens het vaste, voorspelbare patroon geproduceerd, gereproduceerd, gesloopt en vervangen. De taal van de projectontwikkelaar en de politiek gehoorzaamt aan hetzelfde monotone ritme. Men licht toe en voor, organiseert inspraakavonden, men manipuleert en deinst er niet voor terug om alle theatrale middelen te gebruiken. Het verhaal begint op een open plek in een ambtelijke agenda en is dan niet meer te stuiten. Bijna iedere grief van de bewoners, ieder aangepast verlangen, wordt in de niet meer te stuiten papierstroom meegenomen. Men is god, cultuur, kapitaal en spektakel tegelijk. Men dient slechts het overbekende, men stelt zich in dienst van een heilig moeten, als zou de stad allereerst koste wat het kost onbegrensd moeten groeien, zowel horizontaal als verticaal, om vervolgens weer gesloopt, vernietigd te worden. Op de vleugels van het kapitaal klapwiekt men richting de necropolis.

Er wordt weer inspraak georganiseerd. Eens te meer blijkt het een onverhuld spektakel te zijn. Zelfs de schijn hoeft niet langer opgehouden te worden. Maar de gewoonte van het ritueel neemt in Utrecht wel een zeer storende wending aan. Een derderangs gesubsidieerd theatergezelschap is opgetrommeld en heeft getekend voor de enscenering. Het brengt wat ongearticuleerde klanken voort die zelfs voor de leek geen verwijzing inhouden naar de Crito-dialogoog van Plato, maar waar in de haperende woordenstroom nog net de kreet democratie op te vangen valt. Nu is alom bekend dat in het Athene van Socrates het volk geen moer te vertellen had, dat daar de dienst uitgemaakt werd door een handvol 'aristocraten' en dat daarin sindsdien eigenlijk geen verandering van betekenis is opgetreden.

De organisatoren weten dit maar al te goed. Het theaterstuk wordt opgevoerd. En de schijn van cultuur en medezeggenschap wordt daarmee opgehouden.

Het toneel waar de zogeheten inspraak zich afspeelt is omgetoverd in een Grieks marktplaats dat in een vergaande staat van verval verkeert, sober doch adequaat verbeeld door her en der wat afgezaagde zuilen {PVDA, CDA, VVD?) neer te poten. Op het toneel zetelen voor het publiek de linkse partijen rechts en de rechtse partijen links, wat kennelijk een afspiegeling is van de gemeenteraad. Tussen al deze politieke en kapitale acte de présence loopt al driftig gesticulerend een enthousiaste jongeman, getooid met een badge waarop staat: "The city is you and me", een tekst waarvoor zelfs een 13-jarige mavo-leerling zich schaamt. Alras blijkt deze hofnar de elektronische schakel te zijn die politiek en kapitaal met het publiek verbindt.

Er worden door een spreekstalmeester, aangesteld op contractbasis, zogenaamd kritische vragen aan de verantwoordelijke politieke wethouder gesteld. De opgelepelde antwoorden tonen op niet mis te verstane wijze aan dat de politiek over het hele Utrecht City Project niets te vertellen heeft, laat staan de Utrechtse bevolking. In een vertwijfelde poging om zijn gezicht te redden schildert de wethouder zijn jongensdroom: een Catharijnebaan vol met water, ingeklemd tussen een paar Oost-Europees uitzijnde terrassen. Praktisch de hele avond wordt zijn droom op een groot scherm geprojecteerd om bij het publiek in de gunst te komen. Alsof het kapitaal door de bank genomen bij het publiek nog een greintje krediet heeft. Toch laat een deel van het publiek zich opnieuw Amelissewerd in sturen en vraagt het vertwijfeld om een boompje hier en daar.

Ook de kapitaalverschaffers waren uitgenodigd. Zij voelden zich moreel verplicht hun neus te laten zien. Na een routineuze verhandeling over het rendement van het kapitaal vertrokken zij al snel om in besloten kring de plannen van het project verder uit te werken.

Na de pauze kwamen de woordvoerders van de politieke partijen aan het woord, waarbij een aantal leiders onomwonden toegaf geen invloed op het project te willen uitoefenen, daarmee volmondig beamend dat zij daartoe ook in geen enkele opzicht in staat zijn. Het ontsag voor de hoogte van de cijfers over het vloeroppervlak van de kantoren en misschien ook wel van hun toekomstige bankrekening is hun goed bewaard geheim. Een enkele politicus presteerde het zelfs te zeggen dat hij nauwelijks op de hoogte was van het project. Of hij was gezien zijn gebruind

gelaat maanden op vakantie geweest, of hij waste alvast zijn handen in onschuld over het te verwachten grote debacle van het Utrecht City Project.

Actiepunten:

Utrecht moet hartgrondig worden ondermijnd! De stad mist elke diepgang! Weg met de stad van doordravers en doodgravers! Wij pleiten voor minimaal een viergangenmenu: talloze onderaardse verbindingen naar alle windstreken. En dit mag niet beperkt blijven tot verwaarloosde Romeinse gangenstelsels en middeleeuwse riolen. *La vieille taupe est entre et au dessous nous.* Maar de gemiddelde Utrechter is altijd al bang geweest om ondergronds te gaan. Dat was in de oorlog al zo. Zeker bang om zichzelf tegen te komen? Verder dan zijn kop in het zand komt hij niet! En met welke gevolgen?

Nu is de stad een afgesleten hoefijzer geslagen op de horrelvoet die H.C. heet, die afzichtelijke steenklomp van verveling en consumptiedwang, wangedrocht ontsproten aan het voorgeprogrammeerde brein van architecten zonder bovenkamer en stedenbouwkundigen zonder 'kloten'.

Volk van Utrecht: Draag massaal bij aan het bankroet van het grootstedse megalomane denken. Stem ze de grond in, ze kunnen de Heuvelrug op!

S.O.S

(initiatiefgroep i.o.
Postbus 411
3500 AK Utrecht